

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaren van het regionale politiekorps Utrecht hem op 29 april 2009, nadat hij aangifte had gedaan van vermissing van zijn paspoort, op het politiebureau hebben aangehouden in verband met twee openstaande boetes.

Beoordeling

Op 29 april 2009 ging verzoeker in Utrecht naar een politiebureau om aangifte te doen van vermissing van zijn paspoort. De politie ging middels een persoonscontrole in de politiesystemen na of verzoeker daarin voorkwam. Uit deze controle bleek dat verzoeker nog vier openstaande boetes, een niet- onherroepelijk vonnis en twee onherroepelijke vonnissen op zijn naam had staan. Om die reden werd verzoeker op het politiebureau aangehouden, ingesloten en overgedragen aan justitie.

Naar aanleiding van deze aanhouding, diende verzoeker een klacht in bij de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht. De korpsbeheerder verklaarde de klacht van verzoeker niet gegrond. Verzoeker kon zich niet met deze beslissing verenigen en wendde zich vervolgens via zijn raadsman met zijn klacht tot de Nationale ombudsman.

VISIE VERZOEKER

Verzoeker gaf aan dat hij stond ingeschreven op het adres van sociale zaken, het postadres voor alle daklozen in Utrecht. Het is volgens verzoeker bekend dat er met de post van dak- en thuislozen die op dat postadres staan ingeschreven, vaak iets mis gaat. Volgens verzoeker moet dat gegeven ook bij de politie bekend zijn. Verzoeker realiseerde zich, naar zijn zeggen, niet dat hij kon worden aangehouden voor de openstaande boetes. Volgens verzoeker is hij zonder nader overleg of aankondiging in hechtenis genomen voor een aantal niet betaalde boetes. Er was hem, naar zijn zeggen, in het geheel geen mogelijkheid gegund om de boetes alsnog te voldoen. Verzoeker is van mening dat de politie hem een nadere kans had moeten geven om deze boetes te betalen. In plaats van te worden aangehouden was verzoeker liever door de politie in de gelegenheid gesteld om naar huis te gaan om daar het benodigde geld op te halen.

VISIE KORPSBEHEERDER

Als een burger aangifte komt doen, dan worden de personalia van die burger ingevoerd in het Bedrijfs Processen Systeem (BPS) van de politie. Dit is noodzakelijk om de aangifte in te kunnen voeren. In het BPS kan een aandachtsvestiging zijn opgenomen. Een aandachtsvestiging wordt opgenomen wanneer er bijvoorbeeld boetes of straffen openstaan. Het BPS zal, nadat de personalia van de aangever zijn ingevoerd, een melding geven indien er een aandachtsvestiging is. Volgens de korpsbeheerder is de politieambtenaar die deze melding op zijn scherm ziet, verplicht om daar nader onderzoek

naar te verrichten. In het geval van verzoeker wees een dergelijk onderzoek uit dat hij zevenmaal stond gesignaleerd. Volgens de korpsbeheerder is verzoeker zelf verantwoordelijk voor het lezen van de post die naar zijn postadres wordt gestuurd. Ondanks de aanmaningen die naar verzoekers postadres waren gestuurd, had verzoeker niet betaald. Volgens de korpsbeheerder had verzoeker zijn aanhouding kunnen voorkomen door tijdig zijn boetes te betalen. De korpsbeheerder was verder van mening dat als verzoeker was vrijgelaten om zijn boetes te betalen, het risico aanwezig was dat verzoeker daarna niet meer traceerbaar zou zijn. Om die reden was de korpsbeheerder van oordeel dat de betrokken politieambtenaren terecht hadden besloten om verzoeker aan te houden in plaats van hem alsnog de gelegenheid te bieden om de boetes te betalen.

Beoordeling van de klacht door de Nationale ombudsman

Het evenredigheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

Verzoeker had een aantal signaleringen op zijn naam staan die betrekking hadden op vier openstaande verkeersboetes en twee onherroepelijke boetevonnissen. In het kader van de inning van die boetes kon verzoeker worden aangehouden. Als verzoeker alle boetes op het politiebureau had betaald dan had de politie verzoeker direct daarna in vrijheid moeten stellen.

De korpsbeheerder gaf aan dat wanneer een burger aangifte komt doen, de politieambtenaar die de aangifte opneemt verplicht is om de personalia van de aangever in het systeem in te voeren. Het systeem gaat vervolgens automatisch na of de aangever gesignaleerd staat. Dit gegeven kan voor een burger, die weet of zou kunnen weten dat hij gesignaleerd staat, met zich meebrengen dat hij om die reden afziet van het doen van een aangifte op het politiebureau. De Nationale ombudsman is echter van oordeel dat de politie in haar systemen mag nagaan of burgers die op het politiebureau verschijnen, daarin gesignaleerd staan. Het is vervolgens aan de politie om te bepalen of, en zo ja, op welke manier er op basis van de signalering zal worden gehandeld.

De Nationale ombudsman stelt vast dat verzoeker direct na zijn aanhouding is ingesloten en in het geheel niet in de gelegenheid is gesteld om zijn boetes alsnog te betalen. De Nationale ombudsman kan de korpsbeheerder volgen in zijn argument dat verzoeker, die geen vaste woon- of verblijfplaats had, niet kon worden vrijgelaten om hem op die manier alsnog in de gelegenheid te stellen om zijn openstaande boetes te betalen. De Nationale ombudsman is echter van oordeel dat verzoeker wel in de gelegenheid had moeten worden gesteld om zijn boete alsnog op het politiebureau zelf te betalen dan wel te regelen dat iemand anders zijn boetes zou komen betalen. Op die manier had verzoeker nog een allerlaatste mogelijkheid gehad om op het laatste moment te voorkomen dat hij voor

langere tijd zou worden ingesloten. Nu verzoeker überhaupt niet daartoe in de gelegenheid is gesteld, is de Nationale ombudsman van oordeel dat daarmee is gehandeld in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht is gegrond.

Onderzoek

Op 18 januari 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, ingediend door de heer mr. A.P. van Stralen, advocaat te Utrecht, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Utrecht over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond